

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน
ตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- เป้าหมายที่ 2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.4.5 การรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

ในด้านการพัฒนานโยบายให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการดำเนินธุรกิจในอนาคต
เพื่อสร้างภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและการดำเนินธุรกิจ โดยปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรค
ต่อการสร้างนวัตกรรมในภาคการเงินและการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง แนวทางการปฏิรูปประเทศด้านการเพิ่มความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศและกระบวนการและระบบสถาบันทางเศรษฐกิจ ในมิติการพัฒนากฎหมาย
และปรับปรุงกฎหมายที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เอื้อต่อ
การลงทุนและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน รวมถึงยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ส่วนที่ 1

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

1.1 ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

การค้าการลงทุนระหว่างประเทศที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ภาคธุรกิจและประชาชนมีความต้องการบริหารจัดการเงินตราต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น. อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังมีกฎเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงินบางประการที่ทำให้การบริหารจัดการเงินตราต่างประเทศของภาคธุรกิจและประชาชนไม่สะดวกคล่องตัวเท่าที่ควร. เช่น ข้อกำหนดให้ผู้ที่มีรายได้ในต่างประเทศต้องนำเงินดังกล่าวกลับเข้าประเทศ. และข้อกำหนดด้านเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ. ซึ่งอาจพิจารณาปรับปรุงเพื่อช่วยเพิ่มความคล่องตัวให้แก่ภาคธุรกิจได้โดยที่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ. กระทรวงการคลังและ ธปท. จึงได้มีแนวทางผ่อนคลายหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศเพิ่มเติมเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่เอกชนในการประกอบธุรกิจและการลงทุนมากขึ้น. ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องตามแผนพัฒนาให้เกิดระบบนิเวศของตลาดอัตราแลกเปลี่ยนใหม่ (FX ecosystem) ที่เริ่มตั้งแต่ปี 2563

1.2 เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

รัฐเป็นผู้กำกับดูแลการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศของภาคธุรกิจและประชาชนเพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงิน. โดยกระทรวงการคลังและ ธปท. ได้มีการผ่อนคลายหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศมาอย่างต่อเนื่องตามสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจและประชาชน. และให้เหลือกฎเกณฑ์เฉพาะเท่าที่จำเป็นในการดูแลให้ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพ

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคธุรกิจและประชาชนในการบริหารจัดการเงินตราต่างประเทศ. โดยขยายวงเงินรายได้ที่ไม่ต้องนำกลับเข้าประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการรายได้จากต่างประเทศ. รวมทั้งลดภาระด้านเอกสารหลักฐานเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการโอนเงินออกไปลงทุนในต่างประเทศและสนับสนุนการกระจายความเสี่ยงและหาผลตอบแทนจากการลงทุนในต่างประเทศ. ซึ่งจะช่วยลดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจและการลงทุน

3. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

3.1 วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

เพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการบริหารจัดการรายได้ในต่างประเทศและการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศของภาคเอกชนและประชาชน. กระทรวงการคลังและ ธปท. ได้ทยอย

ผ่อนคลายหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยในปัจจุบัน ภาคเอกชนและประชาชนสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- กรณีการบริหารจัดการเงินได้ในต่างประเทศ ได้ผ่อนคลายให้ผู้ที่มีรายได้ในต่างประเทศ เป็นจำนวนเงินต่ำกว่า 1 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำรายได้ดังกล่าวกลับเข้าประเทศ

ในกรณีที่มีรายได้ตั้งแต่ 1 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า จะต้องนำรายได้ดังกล่าว กลับเข้าประเทศทันทีที่ได้รับเงิน ซึ่งต้องไม่เกิน 360 วันนับจากวันส่งสินค้าออกไปต่างประเทศหรือ วันที่ทำธุรกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้ที่มีรายได้ข้างต้นมีความจำเป็นต้องนำรายได้ดังกล่าวไปชำระภาระผูกพันในต่างประเทศโดยไม่นำกลับเข้าประเทศ จะให้ยื่นเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อธนาคารพาณิชย์ เช่น เอกสารหลักฐานแสดงภาระผูกพันที่ต้องชำระเงินให้แก่บุคคลในต่างประเทศ เพื่อให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินกลับเข้าประเทศ

- กรณีการส่งเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ ได้ผ่อนคลายหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น วงเงินการลงทุน ให้มีความคล่องตัวมากขึ้น โดยยังคงมีข้อกำหนดเรื่องเอกสารหลักฐาน ประกอบการโอนเงินออก เช่น ผู้ลงทุนจะต้องแจ้งความประสงค์ในการลงทุนต่อ ธปท. ก่อนการโอนเงิน ซึ่งมีขั้นตอนและใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ อย่างไรก็ตาม ธปท. ได้ปรับปรุงการดำเนินการดังกล่าว ให้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น รวมทั้ง ธปท. และธนาคารพาณิชย์ได้สื่อสารและประชาสัมพันธ์ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถดำเนินการได้ถูกต้องและครบถ้วน

3.2 (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ประเทศต่าง ๆ ที่มีหลักเกณฑ์การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเช่นเดียวกับไทย¹ มีการผ่อนคลายหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาเป็นลำดับเพื่อช่วยลดอุปสรรคและภาระต้นทุนในการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ เช่น การลดภาระด้านเอกสารประกอบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ ซึ่งช่วยให้ภาคเอกชนและประชาชนบริหารจัดการเงินตราต่างประเทศและทำธุรกรรมได้คล่องตัวขึ้น และเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทของไทยที่มีทิศทางการทยอยเปิดเสรีด้านเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจและประชาชน

¹ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย

4. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

5. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

6. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

6.1 กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

การขยายวงเงินรายได้จากต่างประเทศที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำกลับเข้าประเทศ จะช่วยให้การบริหารจัดการเงินตราต่างประเทศของภาคธุรกิจและประชาชนมีความคล่องตัวมากขึ้น โดยภาคธุรกิจและประชาชนสามารถนำรายได้ในต่างประเทศไปชำระภาระผูกพันต่าง ๆ ในต่างประเทศในวงเงินที่สูงขึ้นโดยไม่ต้องนำเงินกลับเข้าประเทศก่อนและไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม หากรายได้ในต่างประเทศสูงกว่าจำนวนที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำกลับเข้าประเทศ ผู้ที่มีรายได้ดังกล่าวยังคงต้องนำเงินกลับเข้าประเทศ หรือมีภาระในการยื่นเอกสารแสดงภาระผูกพันที่จะต้องชำระเงินให้แก่บุคคลในต่างประเทศต่อธนาคารพาณิชย์เพื่อขอยกเว้นข้อกำหนดดังกล่าว รวมทั้งธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องมีหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและรายงานข้อมูลต่อ ธปท.

สำหรับการผ่อนคลายข้อกำหนดเรื่องเอกสารหลักฐานประกอบการโอนเงินออกเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศนั้น แม้จะลดภาระด้านเอกสารหลักฐานโดยผู้ลงทุนไม่ต้องแจ้งความประสงค์ในการลงทุนต่อ ธปท. แล้ว แต่ผู้ลงทุนยังคงต้องยื่นหนังสือรับรองว่ารับทราบและจะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องมีหน้าที่ในการติดตามให้มีการรับรองดังกล่าวตลอดจนสื่อสารหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อผู้ลงทุนเพื่อให้การลงทุนยังเป็นไปตามขอบเขตที่กำหนด

6.2 มีมาตรการป้องกัน แก่ไข คุ่มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม 6.1 อย่างไร

กรณีที่ผู้ประกอบการหรือประชาชนที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ เช่น การไม่นำรายได้ในต่างประเทศที่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดกลับเข้าประเทศ สามารถยื่นขออนุญาตเป็นรายกรณีต่อ ธปท. โดย ธปท. จะพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม

6.3 กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้จะช่วยให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อภาคเศรษฐกิจ เช่น ภาคธุรกิจและประชาชนมีภาระต้นทุนที่ลดลงในการบริหารจัดการเงินตราต่างประเทศและทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งธนาคารพาณิชย์สามารถรับทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศให้แก่ลูกค้าได้คล่องตัวขึ้นภายใต้กฎเกณฑ์ที่มีข้อจำกัดลดลง ซึ่งจะช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ (ease of doing business) และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชน รวมทั้งช่วยสนับสนุนการเติบโตและเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจโดยรวม

7. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

7.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

7.2 มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ประกาศดังกล่าวให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

การเผยแพร่การปรับปรุงประกาศดังกล่าวและการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ อีเมล

7.3 มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

- สื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารพาณิชย์ หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท. และหนังสือเวียน

- สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชน โดยเผยแพร่ประกาศดังกล่าวและแถลงข่าวผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท.

7.4 ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป

ตามกฎหมายในระยะ 3 ปีแรก

ไม่มี

8. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

8.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ และการบริหารจัดการรายได้ในต่างประเทศแก่ภาคธุรกิจและประชาชน รวมถึงลดภาระด้านเอกสาร และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจและศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

8.2 ผลกระทบต่อสังคม

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ จะช่วยให้ลดต้นทุนการบริหารจัดการเงินตราต่างประเทศ รวมถึงลดภาระของภาคธุรกิจและประชาชนด้านเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาคธุรกิจและประชาชนผู้ใช้บริการทางการเงิน

8.3 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

8.4 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ 2

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

9. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

10. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

11. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

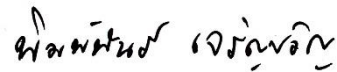
ไม่มี

12. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นางสาวพิมพ์พันธ์ เจริญขวัญ)

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

15 ธันวาคม 2568

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ : นางสาวธิดารัตน์ โชคชัยวิวัฒน์

โทร. : 0-2356-7349

อีเมล : fog_ecst@bot.or.th